

Bài 4 VMO-2010

Chứng minh rằng với mỗi số nguyên dương n , phương trình $x^2 + 15y^2 = 4^n$ có ít nhất n nghiệm tự nhiên (x, y) .

Lời giải:

-Với $n = 1$ hiển nhiên $(x, y) = (2, 0)$ là nghiệm.

-Giả sử với $n = m \in \mathbf{Z}^+$ thì (x_k, y_k) , $k = \overline{1; m}$ là các nghiệm phân biệt của $x^2 + 15y^2 = 4^m$.

Thế thì rõ ràng là $(2x_k, 2y_k)$ với $k = \overline{1; m}$ là n nghiệm tự nhiên phân biệt của $x^2 + 15y^2 = 4^{m+1}$.

Xét $x_n = \zeta^n + \bar{\zeta}^n$ và $y_n = \frac{\zeta^n - \bar{\zeta}^n}{i\sqrt{15}}$ với $\zeta = \frac{1 + i\sqrt{15}}{2}$.

Ta có $x_{n+2} = x_{n+1} - 4x_n$; $y_{n+2} = y_{n+1} - 4y_n \forall n \in \mathbf{N}$ đồng thời $x_0 = 2$; $x_1 = y_1 = 1$ còn $y_0 = 0$,
thế nên các dãy x_n và y_n là các dãy số nguyên hơn thế vì $x_{n+2} \equiv x_{n+1}$; $y_{n+2} \equiv y_{n+1} \pmod{2} \forall n \in \mathbf{N}$.

Vậy nên $x_{m+1} \equiv x_1$; $y_{m+1} \equiv y_1 \pmod{2} \forall m \in \mathbf{Z}^+$ tức x_{m+1} ; y_{m+1} đều lẻ.

Sự kiện này dẫn đến $(x_{m+1}, y_{m+1}) \notin \{(2x_k, 2y_k) : k = \overline{1; m}\}$.

Lại thấy: $x_{m+1} + i\sqrt{15}y_{m+1} = 2\zeta^m \Leftrightarrow x_{m+1}^2 + 15y_{m+1}^2 = 4 \cdot 4^m = 4^{m+1}$

Vậy phương trình $x^2 + 15y^2 = 4^{m+1}$ có n cặp nghiệm tự nhiên phân biệt là các phần tử của tập $\{(2x_k, 2y_k) : k = \overline{1; m}\} \cup \{(x_{m+1}, y_{m+1})\}$.

Sa mạc hạn ..

Anh: con lạc đã làm lụi cống Niêm Riêng.